

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO –**

**GIMNAZJUM Z ODDZIAŁAMI
DWUJĘZYCZNYMI NR 1 W
KŁODZKU**

OPRACOWANIE : mgr Agnieszka Komorowska

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 w Kłodzku obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu, wejścia na rynek pracy oraz złagodzenia startu zawodowego młodzieży.
2. Organizacją Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Gimnazjum zajmuje się szkolny doradca zawodowy.
3. Praca doradcy zawodowego w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego ma charakter planowych działań obejmujących indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.
4. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje:
 - 1) w ramach pracy z uczniami:
 - a) wdrażanie uczniów do samopoznania,
 - b) kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
 - c) wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów (intelektualnego, emocjonalnego, duchowego),
 - d) rozwijanie umiejętności pracy zespołowej,
 - e) przełamywanie barier emocjonalnych,
 - f) wyrabianie szacunku dla samego siebie,
 - g) planowanie własnego rozwoju,
 - h) konfrontację samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
 - i) poznanie możliwych form zatrudnienia w swoim środowisku oraz w dalszym,
 - j) zdobycie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy,
 - k) zdobycie umiejętności pozytywnej autoprezentacji,
 - l) zdobycie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej,
 - m) rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy,
 - n) kreowanie własnej kariery zawodowej w wyniku samozatrudnienia,
 - o) poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
 - p) reorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu,
 - q) rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność).
 - 2) w ramach pracy z rodzicami:
 - a) podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
 - b) doskonalenie umiejętności wychowawczych,
 - c) wypracowania form wspierania uczniów w wyborze ich dalszej drogi życiowej,
 - 3) w ramach pracy z nauczycielami:
 - a) uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
 - b) lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy,
 - c) nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.
5. Osoby odpowiedzialne:
 - 1) dyrektor szkoły,
 - 2) szkolny doradca zawodowy,
 - 3) pedagog szkolny,

- 4) wychowawcy,
- 5) nauczyciele przedmiotu wiedza o społeczeństwie.

6. Osoby i instytucje współuczestniczące:

- 1) nauczyciele przedmiotowi,
- 2) instytucje zajmujące się kształtowaniem kariery zawodowej.

7. Postanowienia końcowe

1) Szczegółowa tematyka zawodoznawcza realizowana w poszczególnych klasach oraz założenia organizacji pracy doradcy zawodowego podlegają corocznemu zatwierdzeniu przez dyrektora Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 w Kłodzku.

2) Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 w Kłodzku

będzie podlegał ewaluacji oraz ocenie i może ulegać zmianom.

3) Zagadnienia, których nie ujęto w Wewnętrznym Systemie Doradztwa Zawodowego regulują :

a) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292)

b) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114)

c) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 46)

d) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416, z 2004 r. Nr 66, poz. 606, z 2005 r. Nr 10, poz. 75 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 222)

e) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142 i Nr 137, poz. 1155, z 2003 r. Nr 39, poz. 337 i Nr 116, poz. 1093, z 2004 r. Nr 43, poz. 393 oraz z 2005 r. Nr 30, poz. 252).

TEMATYKA ZAWODOZNAWCZA REALIZOWANA W KLASACH I-III GIMNAZJUM

Praca z uczniem

Materiał nauczania	Cele edukacyjne zajęć	Osiągnięcia uczniów
<p>Temat: Galeria charakterów czyli jacy jesteśmy?</p> <p>1.Cechy osobowości, 2.Temperament i cechy charakteru 3.Cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego 4.Znaczenie cech osobowości w wyborze szkoły i zawodu. 5. Metody pracy nad poprawą wybranych cech charakteru</p>	<p>Uczeń poznaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cechy poszczególnych typów temperamentu, - własną osobowość, - typ swojego temperamentu, - wymagania odnośnie cech charakteru i temperamentu dla poszczególnych grup zawodowych, - cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego, <p>Uczeń porównuje posiadane cechy z cechami osobowości człowieka przedsiębiorczego, Uczeń poznaje metody pracy nad rozwojem cech osobowości.</p>	<p>Uczeń potrafi określić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - swoje cechy charakteru, - typ swojego temperamentu, - przydatność cech swojego charakteru i temperamentu w poszczególnych grupach zawodowych, - cechy osobowości człowieka przedsiębiorczego - nad który z jego cech charakteru musi popracować,
<p>Temat: Moje mocne i słabe strony.</p> <p>1.Określanie własnych zainteresowań. 2.Uświadomienie własnych uzdolnień. 3.Formułowanie swoich mocnych i słabych stron</p>	<p>Uczeń poznaje swoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zainteresowania, - uzdolnienia, - umiejętności, - mocne i słabe strony. <p>Uczeń poznaje swój temperament. Uczeń analizuje własny potencjał pod kątem planowania dalszej kariery. Rozwijanie poczucia własnej wartości. Rozwijanie znaczenie pozytywnego myślenia i samoakceptacji.</p>	<p>Uczeń potrafi określić swoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zainteresowania, - uzdolnienia, - mocne strony i planować sposoby ich rozwijania. - słabe strony i planować sposoby radzenia sobie z nimi. - wyjaśnić znaczenie pozytywnego myślenia i samoakceptacji w swoim życiu. <p>Uczeń potrafi przeanalizować własny potencjał pod kątem planowania dalszej kariery.</p>

<p>Temat: Poznaję siebie – zainteresowania. 1. Uświadomienie własnych predyspozycji zawodowych, możliwości działania, oraz zainteresowań, które sprawiają przyjemność. 2. Kształcenie umiejętności prezentacji własnej osoby. 3. Uświadomienie wpływu własnych uzdolnień na wybór zawodu.</p>	<p>Uczeń poznaje: swoje uzdolnienia i umiejętności, które mogą wpłynąć na wybór jego zawodu, potrafi także umiejętnie zaprezentować swoje najcenniejsze umiejętności.</p>	<p>Uczeń potrafi umiejętnie zaprezentować swoje najcenniejsze umiejętności, które może wykorzystać w dalszym rozwoju swojej własnej ścieżki zawodowej.</p>
<p>Temat: Rynek pracy. Definicja rynku pracy. Popyt i podaż na rynku pracy Podmioty występujące na rynku pracy. Lokalny rynek pracy. Instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.</p>	<p>Uczeń poznaje: -podstawowe definicje związane z rynkiem pracy -podstawowe grupy zawodowe -podmioty występujące na rynku pracy -sytuację gospodarczą w regionie -lokalny rynek pracy -instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.</p>	<p>Uczeń potrafi: - rozróżniać podmioty występujące na rynku pracy, - zdefiniować pojęcie rynek pracy, - rozpoznawać i analizować najważniejsze aspekty sytuacji gospodarczej w regionie, - wymienić podstawowe grupy zawodowe - scharakteryzować lokalny rynek pracy, -wskazać źródła informacji o potencjalnych pracodawcach, - identyfikować lokalne i regionalne instytucje wspomagające proces poszukiwania pracy.</p>
<p>Temat: Poznajemy zawody. Klasyfikacja Zawodów. 1. Różne rodzaje klasyfikacji zawodów 2. Cechy charakterystyczne Zawodów. -informacje ogólne o poszczególnych zawodach -warunki i środowisko pracy, -zadania i czynności, -wymagania psychofizyczne zawodu: -przeciwwskazania zdrowotne, -ścieżki kształcenia w kierunku zawodów, -szanse zatrudnienia,</p>	<p>Uczeń poznaje: - różne klasyfikacje zawodów i specjalności zawodów, -warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, -zadania i czynności w danym zawodzie, -wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, -przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania danego zawodu, -ścieżki kształcenia w kierunku danego zawodu,- szanse zatrudnienia w danym zawodzie.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wymienić różne klasyfikacje zawodów, -wymienić zawody grupy - scharakteryzować warunki i środowisko pracy w danym zawodzie, -omówić zadania i czynności wykonywane w danym zawodzie, -omówić wymagania psychofizyczne w danym zawodzie, -omówić przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania danego zawodu, -omówić ścieżki kształcenia w kierunku danego zawodu, -scharakteryzować szanse</p>

<p>- możliwości awansu i zarobki.</p>		<p>zatrudnienia w danym zawodzie, -zanalizować swoje preferencje w kontekście poznanych zawodów.</p>
<p>Temat: Podejmowanie decyzji. 1.Proces podejmowania decyzji. 2.Bariery przy podejmowaniu decyzji. 3.Rola informacji w procesie podejmowania decyzji. 4.Instytucje wspierające w wyborze kierunku kształcenia i zwo<u>du</u></p>	<p>Uczeń poznaje: -proces podejmowania decyzji, -formy podejmowania decyzji, -bariery procesu podejmowania decyzji, -różne źródła pozyskiwania informacji, -instytucje świadczące pomoc przy wyborze ścieżki kształcenia lub wyborze zawodu</p>	<p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować proces podejmowania decyzji, -omówić formy podejmowania decyzji, -wymienić bariery racjonalności decyzji, -wskazać wady i zalety decyzji indywidualnych i grupowych, -podać przykłady decyzji racjonalnych i nieracjonalnych, -wymienić i scharakteryzować cechy użytecznej informacji, -omówić różne źródła pozyskiwania informacji,</p>
<p>Temat: Trendy na rynku pracy. 1.Rynek pracy w przyszłości i jego zawody. 2.Formy aktywności na rynku pracy 3. Zawody przyszłości</p>	<p>Uczeń poznaje: --specyfikę lokalnego rynku pracy i analizuje zmiany na nim zachodzące - formy aktywności zawodowej na rynku pracy, - podstawowe zasady samozatrudnienia, - zawody które będą rozwijały się w przyszłości</p>	<p>Uczeń potrafi: -omówić sytuację na lokalnym rynku pracy - omówić formy aktywności zawodowej na rynku pracy - przedstawić podstawowe zasady samozatrudnienia, - scharakteryzować zawody które będą rozwijały się w przyszłości</p>
<p>Temat: Decyzje Zawodowe- obraz samego siebie. 1.Wybór zawodu a rynek pracy. 2.Wybór zawodu a środowisko społeczne. 3.Wybór zawodu a rozwój techniki. 4.Wybór zawodu a globalizacja. 5.Planowanie ścieżki kariery szkolnej i zawodowej.</p>	<p>Uczeń poznaje: -czynniki warunkujące trafną decyzję zawodową i edukacyjną, -istotę procesu wyboru zawodu i planowania swojej przyszłości, -potrzebę realnego oceniania swoich możliwości, celów i wartości, -sposób planowania własnej ścieżki kariery szkolnej i zawodowej</p>	<p>Uczeń potrafi: -stworzyć listę czynników od których zależy wybór zawodu, -aktywnie uczestniczyć w procesie wybierania zawodu i planowania dalszego kształcenia, -podjąć próbę oceny swoich preferencji w aspekcie wyboru szkoły i zawodu.</p>

<p>Temat: System szkolnictwa ponadgimnazjalnego. 1.Liceum ogólnokształcące 2.Technikum. 3.Zasadnicza Szkoła Zawodowa. 5.Zasady rekrutacji.</p>	<p>Uczeń poznaje: -poszczególne typy szkół w systemie szkolnictwa ponadgimnazjalnego, -przebieg kształcenia i czas trwania nauki w poszczególnych rodzajach szkół, -zasady rekrutacji na nowy rok szkolny.</p>	<p>Uczeń potrafi: -wymienić typy szkół ponadgimnazjalnych, -scharakteryzować szkoły tzn. podać profile, czas nauki, -omówić zasady rekrutacji na nowy rok szkolny, -możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych.</p>
<p>Temat: Dokumenty potrzebne przy rekrutacji. 1.Podanie w elektronicznym systemie naboru</p>	<p>Uczeń poznaje: -sposoby sporządzania dokumentów określonych przez procedury rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.</p>	<p>Uczeń potrafi: -przygotować niezbędną dokumentację określoną w procesie rekrutacji</p>

SPOTKANIA INDYWIDUALNE

Indywidualne konsultacje dla uczniów klas I

Konsultacje poświęcone są:

1. analizie przez ucznia własnego potencjału i możliwości wykorzystania go na trudnym rynku pracy,
2. poznawaniu swoich zainteresowań, uzdolnień, temperamentu, umiejętności,
3. poznaniu swoich mocnych i słabych stron,
4. lepszemu poznaniu własnych predyspozycji i zainteresowań zawodowych,
5. sformułowaniu własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy,
6. omawianiu elementów autoprezentacji
7. ćwiczeniu zachowań asertywnych.

Indywidualne konsultacje dla uczniów klas II

Konsultacje poświęcone są:

1. poznaniu przez uczniów:
 - a. rynku pracy,
 - b. instytucji wspomagających proces poszukiwania pracy,
 - c. specyfiki wybranego zawodu.
 - d. obszarów własnych zainteresowań zawodowych,
 - e. własnych predyspozycji zawodowych,
2. sformułowania własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy,
3. omówienie wraz z doradcą możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego.

Indywidualne konsultacje dla uczniów klas III

Konsultacje poświęcone są ;

1. poznaniu przez uczniów:
 - a. procesu podejmowania decyzji,
 - b. instytucji wspierających w wyborze kierunku kształcenia i zwołu,
 - c. obszarów własnych zainteresowań zawodowych,
 - d. własnych predyspozycji zawodowych,
 - e. danych dotyczących aktualnej sytuacji na rynku pracy,
 - f. rynku pracy w przyszłości i zawodów na nim dominujących,
 - g. specyfiki wybranej przez siebie szkoły,
 - h. specyfiki wybranego przez siebie zawodu ,
2. sformułowaniu własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy,
3. omówieniu wraz z doradcą możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego.

(Większość zajęć warsztatowych oraz spotkań indywidualnych odbywa się w ramach działań **Szkolnego Klubu Kariery** w Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 w Kłodzku).

Praca z rodzicami

Praca z rodzicami ma na celu :

- prezentację założeń szkolnej pracy informacyjno – doradczej na rzecz uczniów,
- wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej,
- przybliżenie rodzicom specyfiki lokalnego i regionalnego rynku pracy w aspekcie wybieranego kierunku kształcenia i kierunków pokrewnych,
- określenie wymagań dotyczących wybranego kierunku kształcenia i możliwości podjęcia w przyszłości pracy w danym zawodzie,
- przekazanie informacji dotyczących możliwości zmian w wybranej ścieżce kariery, reorientacja zawodowa, wskazywanie możliwości uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym,
- indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.

Praca z nauczycielami

Dotyczy realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej, drogi zawodowej oraz roli pracownika poprzez :

- zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego zgodnie ze statutem szkoły,
- identyfikację potrzeb uczniów i ich rodziców i dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły(w zakresie doradztwa zawodowego) do zmian na rynku pracy,
- określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole w ramach programu wychowawczego szkoły,
- organizację współpracy z instytucjami środowiska lokalnego w celu rozwijania świadomości zawodowej.

Metody pracy:

- pogadanki,
- materiały dla wychowawców klas,
- zajęcia warsztatowe,
- lekcje zawodoznawczych,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych,
- przeprowadzanie badań ankietowych.

**Założenia organizacji pracy doradcy zawodowego
w Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 w Kłodzku**

Zadania	Sposoby realizacji	Wykonawca	Termin	Uwagi
Wykorzystanie treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów.	Opracowanie wytycznych do pracy w zakresie orientacji zawodowej dla nauczycieli przedmiotów. Przeprowadzenie konsultacji z nauczycielami.	Doradca Zawodowy, wychowawca klasy,	Cały rok szkolny	
Wykorzystanie godzin do dyspozycji wychowawcy klasy w zakresie orientacji zawodowej	Realizacja cykli tematycznych związanych z wyborem dalszego kierunku kształcenia i zawodu.	Doradca zawodowy, Wychowawcy klas Pedagog szkolny Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Cały rok szkolny, wg potrzeb	
Pobudzanie aktywności uczniów w kierunku samodzielnego zdobywania wiedzy o zawodach	Organizowanie pracy klasowych grup zainteresowań zawodowych, które uczestniczą w przygotowaniu godzin wychowawczych - gromadzenie materiałów dotyczących orientacji zawodowej folderów, informatorów, zdjęć. - udział w opracowywaniu gazetek zawodoznawczych.	Doradca zawodowy, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	
Organizacja zajęć i opracowanie sposobu realizacji zadań z zakresu orientacji zawodowej w ramach przedmiotu wiedza o społeczeństwie	Prowadzenie systematycznych zajęć z zakresu orientacji zawodowej	Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	Cały rok szkolny według ustalonych wcześniej terminów	
Rozwijanie umiejętności poznawania i oceny własnej przydatności zawodowej. Kształtowanie cech charakteru ważnych przy wykonywaniu każdej pracy.	Organizacja warunków i sytuacji umożliwiających uczniom samodzielną ocenę umiejętności, cech charakteru, postaw. Zagwarantowanie prawa do podejmowania wielu prób, ukazywanie wzorców zachowań, pomoc w przezwyciężaniu trudności.	Rodzice, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy klas, doradca zawodowy.	Cały rok szkolny	
Działalność związana z podjęciem	Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla uczniów i ich	Pedagog Poradnia	Cały rok szkolny	

przez uczniów decyzji zawodowych i rekrutacją do szkół ponadgimnazjalnych.	rodziców. Udzielanie szczególnej pomocy uczniom niezdecydowanym i dokonującym wyboru niezgodnie ze swoimi możliwościami. Udzielanie szczegółowych informacji na temat: sytuacji na rynku pracy, zasad rekrutacji i kierowania uczniów do szkół ponadgimnazjalnych. Pomoc uczniom w przygotowaniu dokumentacji potrzebnej do przyjęcia do szkół zawodowych .	Psychologiczno-Pedagogiczna Wychowawcy		
Organizowanie ogólnoszkolnych imprez dotyczących orientacji zawodowej	Konkursy zawodoznawcze, wystawy. Wyświetlanie filmów o tematyce zawodoznawczej. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	Doradca zawodowy, wychowawca,	Cały rok szkolny	
Współdziałanie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz służbą zdrowia w zakresie orientacji zawodowej.	Ustalenie ograniczeń w wyborze zawodów uwarunkowanych stanem zdrowia ucznia. Określenie poprzez badania sprawności umysłowej, wytrzymałość na zmęczenie, sprawność manualna.	Psycholog Pedagog szkolny Pracownicy służby zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Zgodnie z terminarzem ustalonym przez placówki.	